

Wsparcie w przygotowaniu Terytorialnych Planów Sprawiedliwej Transformacji w Polsce

Stan zaawansowania prac

10 marca 2021 r.

Project was carried out with funding by the European Union via the Structural Reform Support Programme and in cooperation with the Directorate General for Structural Reform Support of the European Commission

Przebieg projektu i ramowy harmonogram prac

	1	2	3	4	5
Faza	Raport wstępny	Raport na temat mechanizmów zarządzania i angażowania interesariuszy	Raport z procesu przejścia do neutralności klimatycznej	Raport na temat wyzwań, potrzeb i planów działań dla najbardziej dotkniętych terytoriach	Raport finalny
Cel	Nawiązanie relacji z kluczowymi interesariuszami oraz uzgodnienie proponowanego podejścia	Ustanowienie mechanizmu zarządzania w celu wdrożenia Planów Sprawiedliwej Transformacji i strategii zaangażowania interesariuszy	Opracowanie procesu transformacji Polskiej gospodarki do neutralnej klimatycznie	Sformułowanie planów działań dla 9 dotkniętych obszarów przy jak najszerszym wsparciu kluczowych interesariuszy	Zgromadzenie wiedzy i efektów pracy wykonanej podczas projektu oraz zebranie wyciągniętych wniosków
Zadania	<ul style="list-style-type: none"> Przygotowanie i organizacja spotkania inauguracyjnego Ustanowienie zasad komunikacji między interesariuszami Określenie wstępnego zakresu informacji potrzebnych do prowadzenia działań projektowych Ustalenie orientacyjnego planu spotkań Komitetu Sterującego Walidacja zakresu projektu i jego metodologii 	<ul style="list-style-type: none"> Analiza modeli zarządzania Mapowanie kluczowych interesariuszy (ról i obowiązków) Analiza zdolności administracyjnych aktorów na poziomie krajowym i regionalnym Przygotowanie propozycji mechanizmu zarządzania i strategii zaangażowania interesariuszy w tworzenie TPST 	<ul style="list-style-type: none"> Ocena obecnego podejścia do transformacji i identyfikacja czynników wpływających na nią Analiza dotkniętych regionów Ocena wpływu transformacji bez wykonania interwencji Przeprowadzenie wizyt terenowych, wywiadów i warsztatów z interesariuszami w celu przygotowania i rewizji raportu 	<ul style="list-style-type: none"> Identyfikacja wyzwań związanych z transformacją Opracowanie mapy drogowej zawierającej działania na rzecz złagodzenia negatywnych skutków transformacji Przeprowadzenie wizyt terenowych, wywiadów i warsztatów dla interesariuszy w celu weryfikacji raportu 	<ul style="list-style-type: none"> Podsumowanie działań projektowych Zebranie wniosków, szczególnie istotnych dla innych regionów górniczych Sformułowanie rekomendacji dotyczących działań i środków wspierających wdrażanie wyników prac Opracowanie i ocena wskaźników monitorowania projektu
Rezultat	Wspólne i szczegółowe rozumienie projektu i jego metodologii przez kluczowych interesariuszy	Zdefiniowanie struktury zarządzania oraz opracowanie strategii zaangażowania interesariuszy w ten proces	Raport na temat transformacji do gospodarki neutralnej klimatycznie, zawierający identyfikację najbardziej dotkniętych regionów i uzasadnienie	Plany działania dla dotkniętych regionów oparte na dogłębnej analizie i przy wsparciu ze strony kluczowych interesariuszy	Raport końcowy z zadania wraz z wymaganą zawartością
Termin	6 grudnia	20 stycznia	8 lutego	6 kwietnia	6 maja

1

Kluczowe informacje
wynikające z raportu
nt. mechanizmów
zarządzania i angażowania
interesariuszy

Metodyka opracowania analizy governance

Poniżej zaprezentowano logikę czynności badawczych podejmowanych w ramach opracowania analizy governance:

Podstawowe założenia przy sporządzaniu wariantów

Tworząc katalog wariantów modelu zarządzania, kierowano się następującymi założeniami:

- 1 Wszystkie warianty zaprezentowane w opracowaniu powinny być wykonalne oraz prowadzić do realizacji celów sprawiedliwej transformacji, jak również oddziaływać pozytywnie na realizację założeń Green Deal.
- 2 Warianty powinny uwzględniać przede wszystkim zaangażowanie podmiotów, które podejmowały już aktywność związaną z fazą przygotowawczą związaną z wdrożeniem funduszu sprawiedliwej transformacji (np. powoływały grupy robocze, prowadziły badania i analizy itp.).
- 3 Poszczególne warianty powinny odzwierciedlać różne punkty widzenia kluczowych interesariuszy sprawiedliwej transformacji na szczeblu centralnym, regionalnym oraz lokalnym, a także odzwierciedlać kluczowe potrzeby różnych aktorów w tym zakresie.
- 4 Warianty powinny proponować rozwiązania proste, nieskomplikowane i potencjalnie niegenerujące dużych kosztów związanych z obsługą.
- 5 W trakcie tworzenia wariantów modelu zarządzania pod uwagę wzięto jedynie Instytucje Pośredniczące pierwszego stopnia, żaden z wariantów nie zakłada istnienia Instytucji Pośredniczącej drugiego stopnia.
- 6 Warianty powinny ułatwiać Instytucji Zarządzającej (bez względu na to, który podmiot pełni tę rolę w wariancie) na tworzenie ciał opiniotawczo-doradczych, w pracach których brać udział będą kluczowi interesariusze procesu transformacji z każdego szczebla (w tym lokalnego).

Proponowane warianty modelu governance

Poniżej przedstawiono zestawienie zbiorcze analizowanych wariantów modelu governance:

	<p>A1: Wariant Unitarny I</p> <p>IZ: MFIPR</p> <p>IP:</p> <p>K: Komitet Sterujący (MAP, MKiŚ, Regiony)</p> <hr/> <p>Program operacyjny na szczeblu krajowym</p>	<p>A2: Wariant Mieszany</p> <p>IZ: MFIPR</p> <p>IP: Urzędy Marszałkowskie</p> <p>K: Forum Sprawiedliwej Transformacji</p> <hr/> <p>Program operacyjny na szczeblu krajowym oraz koperty regionalne</p>	<p>A3: Wariant Unitarny II</p> <p>IZ: MKiŚ</p> <p>IP: Agencja/instytut centralny</p> <p>K: Komitet Sterujący (MAP, MKiŚ, Regiony)</p> <hr/> <p>Program operacyjny na szczeblu krajowym</p>
<p>B1: Wariant Skoncentrowany</p> <p>IZ: Urzędy Marszałkowskie</p> <p>IP:</p> <p>K: Komitet Sterujący (ministerstwa i władze lokalne)</p> <hr/> <p>Dedykowana oś w regionalnym programie operacyjnym</p>	<p>B2: Wariant Dyfuzyjny</p> <p>IZ: Urzędy Marszałkowskie</p> <p>IP:</p> <p>K: Komitet Sterujący (ministerstwa i władze lokalne)</p> <hr/> <p>Zasilenie istniejących osi w ramach regionalnego programu operacyjnego</p>	<p>B3: Wariant Lokalny</p> <p>IZ: Urzędy Marszałkowskie</p> <p>IP: Władze lokalne, agencje regionalne, stowarzyszenia samorządowe</p> <p>K:</p> <hr/> <p>Dedykowana oś w regionalnym programie operacyjnym</p>	<p>C1: Wariant Dwupoziomowy</p> <p>IZ: MFIPR Urzędy Marszałkowskie</p> <p>IP:</p> <p>K: Komitet Sterujący (MAP, MKiŚ) Forum Regionalne (władze lokalne, inni interesariusze)</p> <hr/> <p>Odrębny program operacyjny na szczeblu krajowym oraz dedykowana oś w regionalnym programie operacyjnym</p>

Krótką lista wariantów

Ostatecznie skoncentrowano się na trzech wariantach, które zyskały największą aprobatę poszczególnych interesariuszy:

Model mieszany

Institucja zarządzająca: Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

Institucja pośrednicząca: właściwe miejscowo Urzędy Marszałkowskie

Forma: program operacyjny na szczeblu krajowym

System kopertowy: środki z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji zostają podzielone na koperty regionalne dla województw (na ten moment): śląskiego, dolnośląskiego i wielkopolskiego.

Model hybrydowy

Institucja zarządzająca: Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej oraz właściwe miejscowo Urzędy Marszałkowskie

Institucja pośrednicząca: w zależności od woli IZ

Forma: odrębnie program operacyjny na szczeblu krajowym oraz jako oś w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego

System hybrydowy: podział środków na dwa strumienie i dwa osobne programy

Model samorządowy (skoncentrowany + lokalny)

Institucja zarządzająca: właściwe miejscowo Urzędy Marszałkowskie

Institucja pośrednicząca: w zależności od woli IZ

Forma: odrębna oś w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego

System regionalny: Fundusz dzielony wg algorytmu na części dedykowane poszczególnym województwom, którymi mogą dysponować jako IZ

2

Kluczowe informacje
wynikające z raportu
nt. procesu przejścia do
neutralności klimatycznej
(na podstawie wersji roboczej)

Zakres naszych prac odpowiada na 2 podstawowe pytania

Nasze prace objęte raportem są elementem szerszego projektu. Poniżej opisujemy zakres prac w ramach „Deliverable 3: Report on the transition process towards climate neutrality”

Zakres naszych prac		
1	Jak Polska podchodzi do procesu dekarbonizacji?	Opis planowanego w Polsce sposobu transformacji gospodarki w celu jej dekarbonizacji (na bazie PEP, KPEiK)
2	Czy NUTS-3 Konin jest jednym z najbardziej narażonych regionów?	Weryfikacja czy region Konina (tj. NUTS-3 Konin) jest jednym z najbardziej negatywnie narażonych na transformację regionów.

*Naszymi analizami **nie** są objęte:*

- *Rekomendacje co do wdrażania transformacji*
- *Strategia transformacji*
- *Jak i gdzie kierowana jest pomoc publiczna*

Analizowany region

Wraz z spojrzeniem na:

Miasto Konin

Powiat Koniński

- Stare Miasto
- Kleczew
- Krzymów
- Rzgów
- Grodziec
- Kazimierz Biskupi
- Kramsk
- Golina
- Ślesin
- Wierzbinek
- Skulsk
- Sompolno
- Wilczyn
- Rychwał

Powiat Turecki

- Przykona
- Brudzew
- Kawęczyn
- Tuliszków
- Turek (wiejska)
- Turek (miejska)
- Dobra
- Władysławów
- Małanów

Powiat Kolski

- Koło (wiejski)
- Kościelec
- Grzegorzew
- Koło (miejski)
- Osiek Mały
- Babiak
- Kłodawa
- Olszówka
- Przedecz
- Chodów
- Dąbie

Powiat Słupecki

- Słupca (miejski)
- Strzałkowo
- Powidz
- Zagórów
- Orchowo
- Słupca (wiejski)
- Ostrowite
- Łądek

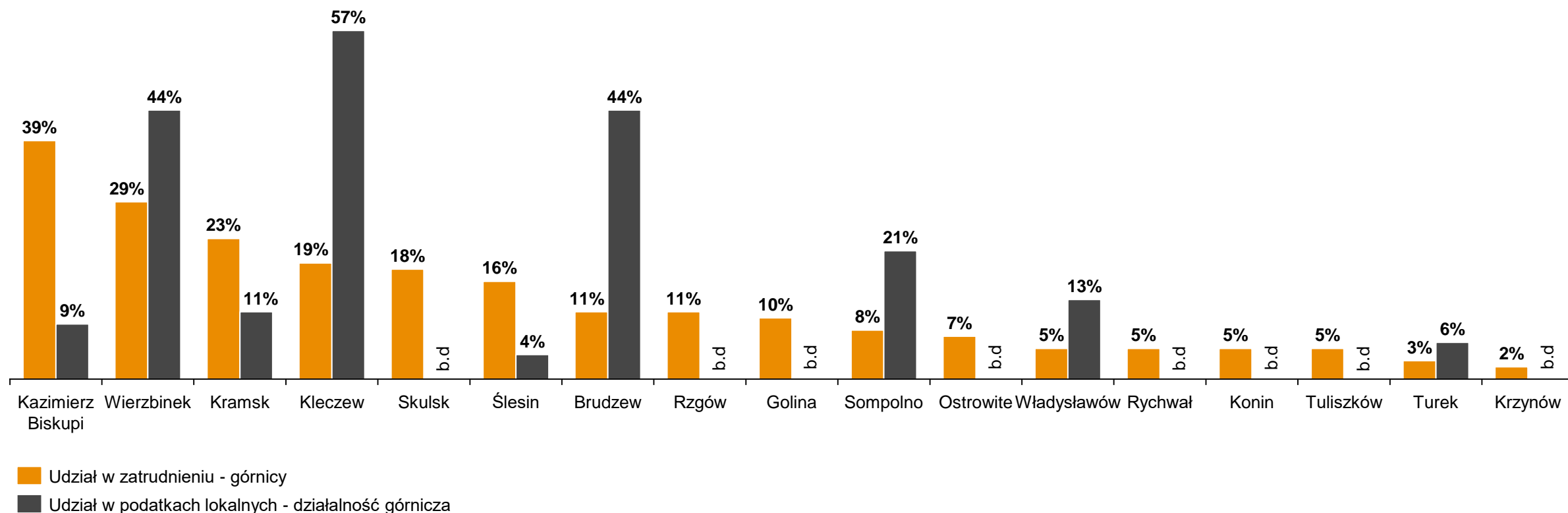
Powiat Gnieźnieński

- Łubowo
- Kiszkowo
- Czerniejewo
- Gniezno
- Trzemeszno
- Gniezno (miejska)
- Kłecko
- Niechanowo
- Witkowo
- Mieleszyn

Powiat Wrzesiński

- Nekla
- Kołaczkowo
- Września
- Pyzdry
- Miłosław

Działalność opierająca się na węglu brunatnym jest istotna dla regionu ze względu na znaczący udział w podatkach lokalnych oraz w zatrudnieniu

Na wykresie powyżej nie zaprezentowano 41 gmin z regionu, dla których nie był dostępny dane pozwalające na zaprezentowane wskazanych wartości.

Istnieją 3 podstawowe powody, dla których Wielkopolska będzie istotnie narażony w związku z dążeniem do neutralności klimatycznej

Powody, dla których Wielkopolska jest regionem szczególnie narażonym z tytułu transformacji

Kluczowe aspekty		
1	 Narażone miejsca pracy w związku z dążeniem do neutralności klimatycznej	Odejściu w kierunku neutralności klimatycznej w Polsce będzie towarzyszyć potencjalnie likwidacja wielu miejsc pracy – w gminach w regionie poziom zatrudnionych w branży górniczej waha się od 2% do 39% w zależności od Gminy.
2	 Utrata przepływów z podatków lokalnych	Dekarbonizacja oznacza istotną utratę przychodów podatkowych dla gmin i powiatów w terenie działalności górniczej w regionie Wielkopolski. Dla najbardziej narażonych gmin utrata tych przychodów oznacza zmniejszenie budżetu gminy o 14% - 35%.
3	 Rekultywacja	Regiony wydobywcze wymagają rekultywacji na szeroką skalę co pochłonie znaczące zasoby i koszty.

3

Fundusz Sprawiedliwej
Transformacji – alokacja
dla Polski

Alokacja dla Polski

Przyszłe Pokolenie UE (odbudowa po-COVID) 2021-2023	Wieloletnie Ramy Finansowe UE 2021-2027
2 mld €	1,5 mld €
kwoty w cenach 2018	

Wielkość alokacji

niezależna od ilości zakwalifikowanych regionów

Warunek dostępu dla Państw (art. 3d):

Deklaracja wdrażania celu osiągnięcia przez UE neutralności klimatycznej w 2050 roku („*commitment to implement the objective of achieving a climate-neutral EU by 2050*”).

Niespełnienie warunku:

- > Do końca 2021 roku – oznacza dostęp do 50% rocznej alokacji na 2022 rok
- > W kolejnych latach – skutkuje kontynuacją dostępu do 50% rocznej alokacji w następującym roku

Spełnienie warunku:

- > Państwo uzyskuje dostęp do 100% środków na okres od kolejnego pełnego roku kalendarzowego

Terminy

	Przyszłe Pokolenia UE (odbudowa po-COVID) 2021-2023 2 mld €	Wieloletnie Ramy Finansowe 2021-2027 1,5 mld €
Zobowiązania	2021 – 20% (400 mln €) 2022 – 40% (800 mln €) 2023 – 40% (800 mln €)	2021-2027
Płatności	2021-2026	2021-2030

Dziękujemy

[pwc.com](https://www.pwc.com)

© 2021 PwC. All rights reserved. Not for further distribution without the permission of PwC. “PwC” refers to the network of member firms of PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL), or, as the context requires, individual member firms of the PwC network. Each member firm is a separate legal entity and does not act as agent of PwCIL or any other member firm. PwCIL does not provide any services to clients. PwCIL is not responsible or liable for the acts or omissions of any of its member firms nor can it control the exercise of their professional judgment or bind them in any way. No member firm is responsible or liable for the acts or omissions of any other member firm nor can it control the exercise of another member firm’s professional judgment or bind another member firm or PwCIL in any way.